

FAKİRLİĞİN ANLAMI NEDİR? (4)

(...dünden devam)

Peygamberimiz de: “*Güzel mal, iyi adam için ne güzeldir!*” buyurmuştur. (İbn Hanbel, Müsned, 4/197; el-Edebu'l-Mufred: 1/112; Beyhakî, Şuabu'l-İman: 2/91)

İstiğnâ:

Gazâlî'ye göre de fakirlik, dünyaya, dünya malına buğz etmek değil, dünyanın varlığının ve yokluğunun gözünde bir olması, mal bulunca sevinmemek, yitirince üzülmemektir.” Dünyanın altınının ve toprağının gözünde bir olmasıdır. Yunus'un dediği gibi ne varlığa sevinmek, ne yokluğa yerinmek yalnız Allah sevgisiyle avunmaktır.

Ne varlığa sevinürem ne yokluğa yirinürem ‘İşkun ile avınuram bana seni gerek seni (Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa imrenirim. Aşkın ile avunurum. Bana sen lâzımsın sen, başka bir şey istemiyorum.)

Mal sahibi olmanın en yüksek derecesi, kulun gözünde mal ile suyun bir olmasıdır. Kıyı kenarında, yanı başında suyun çok olması sana zarar vermeyeceği gibi, zorunlu gereksinimden aşağı düşmemek kaydıyla az olması da sana zarar vermez. Mal da öyledir. Eğer kalbin mal sevgisi veya nefretiyle meşgul değilse malın çok olmasının zararı yoktur. Böyle kimse, gerçekte müstağnîdir, yani onun Allah'tan başka bir şeye ihtiyacı yoktur. Buna fakirlik denmesi, dil bakımından değil, başka bir anlamdan dolayıdır. Buradaki fakirlik, bu insanın, her işinde Allah'a muhtacolduğunu, O'ndan başkasına muhtacolduğunu bilmesidir (İhyâ: 4/37).

Önemli olan, kişinin, elindekiyle yetinip tamahkâr ve cimri olmamasıdır. Çünkü cimrilik ve tamah, Allah korusun, haydutluğa neden olur. Sebebi şudur: İnsan, hamurunda bulunan bu duyguya tabi olursa, dünya kendisinin olsa doymaz.

“*Yoksula yedirmeğe teşvik etmiyorsunuz. Mîrâsı hırsıyla yutuyorsunuz. Malı pek çok seviyorsunuz.*” (Fecr: 18-20), “*Doğrusu o, malı çok sever.*” (Âdiyât: 8) âyetleri insanın mal tutkusunu kınamaktadır.

Peygamber (s.a.v.) de, insanın hamurunda bulunan bu duyguya işaret buyurmuştur: *"İnsan oğlunun iki vadi dolu malı olsa, üçüncüsünü ister. İnsanın karnını ancak toprak doyurur."* (Müslim, Zekât: 116, 119).

Cimrilik, kişinin içinde büyük çalkantılara, toplumda huzursuzluklara, uçurumlara neden olur. Bunun tedavisi de istiğna'dır. Bunun için Peygamber (s.a.v.): *"Zenginlik, mal çokluğu ile değil, gönül tokluğu ile"* (Buhârî, Rikak: 15; Müslim, Zekât: 120) buyurmuştur.

(devamı yarın..)